

## EMNE 5: Propaganda og folkefjender i Det tredje Rige

### *Propagandafilm*

**Kilder:** Viljens triumf (1935), Den evige jøde (1940), Ich klage an (1941)

#### Arbejdsspørgsmål

- Eleverne vælger i grupper uddrag fra en af følgende film og arbejder med den, så de kan præsentere deres resultater for de andre grupper
- Se de(t) udvalgte klip fra jeres film og analyser den med henblik på fjendebillede og propaganda
- Hver gruppe laver en problemstilling til deres film og besvarer denne med inddragelse af relevante kildekritiske overvejelser. Præsentationen af gruppens problemstilling og svar herpå understøttes af screenshots

#### Viljens triumf (1935)

Tysk film fra 1935 lavet af Leni Riefenstahl. Filmen beskriver det nazistiske partikonvent i Nürnberg i 1934. Leni Riefenstahl har fastholdt, at hun lavede en rent dokumentarisk film, men i praksis formidlede den konventets hyldest til NSDAPs og Tysklands fører, Adolf Hitler. Meget få propagandafilm har siden kunstnerisk kunnet måle sig med *Triumph des Willens*.

Link: <https://www.youtube.com/watch?v=GHS2coAzLJ8> (første 10 min.)

#### Den evige jøde (1940)

Den evige jøde er en tysk, nazistisk propagandafilm, der første gang blev vist d. 28. november 1940, altså lidt mere end et år efter verdenskrigens udbrud. Filmen var bestilt af propagandaminister Josef Goebbels. I september 1939 havde Tyskland besat den vestlige del af Polen, og en del af optagelserne stammer herfra. Denne propagandafilm anses for den af groveste og mest modbydelige af de nazistiske antisemitiske film, især fordi den er meget gennemarbejdet og effektiv i sin opbygning, sine krydsklipninger og sin speak.

Link: <https://www.youtube.com/watch?v=9DOI3FqCZJE> (frem til 5.20 og fra 14.40-18.10)

#### Ich klage an (1941)

En ung hustru og dygtig pianist, som finder ud af, at hun lider af en sklerose, bønfaller sin læge om at tage hendes liv. Hendes mand, selv en dygtig læge, giver hende en dødelig overdosis og stilles for retten. Der fremlægges argumenter for, at livsforlængende behandling strider mod naturen, og at døden er en retting, såvel som en pligt. Dette budskab understøtter nazisternes eutanasi-program, hvor man tvangssteriliserede og slog handicappede, sindssyge m.fl. ihjel under argumentation om medlidenhedsdrab og organismetankgangen. I modsætning til de fleste nazi-film er denne ikke en dokumentar, men en fiktionsfilm.

Link: [https://archive.org/details/IchKlageAn1941\\_839](https://archive.org/details/IchKlageAn1941_839) (18.20-22, 49.30-56.30 og 1.49-slut)